

STRATEGINEN SOPIMUS 2016, KJ-TOIMIALA

1.1 Kuvaus toiminnasta (kh)

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Konsernijaoston tehtävänä on huolehtia keskitetyistä palveluista, joita ei ole annettu kaupunginhallituksen, lauta- tai johtokuntien tehtäväksi sekä konserniohjauksen kehittämisestä ja niiden yhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten sekä säätiöiden omistajaohjauksesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernihallinto, seitsemän palvelukeskusta, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos, Vesiliikelaitos sekä 23 strategista yhteisöä. Strategisten yhteisöjen osalta kaupunginhallitus on delegoinut valvontavastuunsa konsernijaostolle, joka huolehtii yhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden määrittelystä ja seurannasta.

Kaupunginjohtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa ja taloutta sekä toimielinten ja laitosten toimintaa ja muuta kaupungin toimintaa. Kaupunginjohtaja johtaa konsernihallintoa, kaupungin edunvalvontaa ja kansainvälisiä suhteita. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin yleisestä elinkeinopolitiikasta, tiedottamisesta sekä tarpeellisen vieraanvaraisuuden ja huomaavaisuuden osoittamisesta. Kaupunginjohtaja edustaa kaupunkia koti- ja ulkomaisissa sidosryhmätilaisuuksissa ja neuvotteluissa.

Kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat kolme konsernihallinnon ryhmää: hallintoryhmä, talous- ja strategiarhmä sekä kaupunkikehitysryhmä. Kullakin ryhmällä on kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimiva johtaja. Palvelukeskusten hallinnollisen johtamisen kaupunginjohtaja on delegoinut konsernihallinnon ryhmiin kuuluville johtajille.

Konsernihallinnon tehtävänä on huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä avustaa kaupunginhallituksen puheenjohtajaa tälle johtosäännössä annettujen tehtävien osalta, avustaa kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa kaupungin hallinnon ja taloudenhoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa.

Palvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa kaupunginhallituksen päättämiä palveluja kaupunkikonsernille ja ulkoisille asiakkaille. Palvelukeskuksen johtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen konsernijaoston ja kaupunginjohtajan alaisena palvelukeskusta ja vastaa sen kehittämisestä, taloudesta ja toiminnasta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Kaupungissa toimivat johdon tukena talouden, henkilöstön, viestinnän, strategian ja kehittämisen sekä lakipalveluiden matrisitoiminnot, joiden tehtävänä on ohjata tehtäväalueensa toimintojen ja resurssien käyttöä kaupungissa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (kh)

Talouden näkymät

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui 0,1 prosenttia vuonna 2014. Kansantalouden tuloja kuvaava kansantulo supistui reaalisesti 0,5 prosenttia. Talous supistui kolmatta vuotta peräkkäin, sillä lasku oli 1,4 prosenttia vuonna 2012 ja 1,3 prosenttia vuonna 2013. Vuoden 2015 tammikuussa työpäiväkorjattu tuotanto kasvoi 0,1 prosenttia verrattuna vuoden 2014 tammikuuhun ja helmikuussa se laski vastaavasti 0,5 prosenttia.

Maaliskuuhun 2015 mennessä julkaistuissa talousennusteissa arvioidaan Suomen vuoden 2015 talous-kasvun olevan hidasta: ennusteet vaihtelevat yleisesti nollan ja yhden prosentin välillä. Kasvun ennustetaan nopeutuvan Suomessa vasta vuonna 2016.

Maaliskuussa 2015 julkaistussa Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten Alueelliset kehitysnäkymät 1/2015 - katsauksessa arvioidaan Turun seutukunnan tulevan 6 kk:n taloudellisia näkymiä kokonaisuudessaan siten, että elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen odotetaan pysyvän ennallaan ja työllisyystilanteen olevan nykyistä heikompi. Vastavasti tulevan 12 kk:n kuluttua elinkeinoelämän ja yritys-toiminnan tilanteen odotetaan olevan nykyhetken verrattuna parempi, mutta työllisyystilanteen pysyvän ennallaan.

Kuntatalous

Kuntatalouden tulevaisuudennäkymät ovat erittäin haasteelliset. Heikko taloustilanne näkyy verotulojen laimeana kasvuna. Väestön ikärakenteen muutoksesta johtuva kuntapalvelujen kysynnän kasvu näkyy kuntien menojen tuloja korkeampana kehityksenä. Työttömyys tulee pysymään korkeana. Kuntien velkaantumisen on ollut ja tulee olemaan voimakasta johtuen ensisijaisesti suurista investointi- ja peruskorjaustarpeista. Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätöstietojen mukaan kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2014 lopussa 14,9 miljardia euroa.

Tilastokeskuksen kuntien 2015 talousarvioista ja 2016 – 2017 taloussuunnitelmista tekemän tiedustelun perusteella kuntien nettokäyttönöt vuonna 2015 kasvavat 4,0 prosenttia. Vuonna 2016 kasvu olisi 1,0 prosenttia ja vuonna 2017 kasvu olisi 1,2 prosenttia.

Valton taloutta on sopeutettu siirtämällä vastuita kunnille. Valtionosuusleikkaukset ovat heikentäneet kuntien liikkumavaraa merkittävästi viime vuosina. Kuntaliiton laskelmien mukaan vuosille 2012 – 2017 kohdistuneiden leikkausten johdosta kunnilta jää saamatta peruspalvelujen valtionosuuksia yhteensä 6,9 mrd. euroa. Työmarkkinatuen kustannusvastuun siirtäminen kunnille kasvattaa kuntien menoja vaikeassa työllisyystilanteessa. Kustannusten kasvu näkyy jo 2015 toimintakuluissa.

Kuntien toimintaan ja palvelujen tuottamistapaan tulevaisuudessa vaikuttaa ratkaisevasti meneillään olevat kuntarakennemuutokset sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus. Sosiaali- ja terveystoimen järjestämislain toteutus ja sen taloudelliset vaikutukset kuntiin ja niiden asukkaisiin ovat vielä avoinna talousarviota 2016 ja taloussuunnitelmaa 2016 – 2019 laadittaessa ja se tuo epävarmuutta toiminnan suunnittelulle ja talouden raamitukselle.

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman mukaan hallitus valmistelee sosiaali- ja terveyspalveluiden (SOTE) järjestämiskäytännön kuntien suurempien itsehallintoalueiden pohjalta. Alueita on yhteensä enintään 19. Alueet vastaavat sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä alueellaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäviä itsehallintoalueita johtavat vaaleilla valitut valtuustot.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaavat itsehallintoalueet tuottavat alueensa palvelut tai voivat käyttää palveluiden tuottamiseen yksityisiä tai kolmannen sektorin palveluntuottajia. Ensivaiheen rahoitusvaihtoehtoina selvitetään rahoituksen vaihtoehdot kuntien ja/tai valtion rahoitusmallit. Toisessa vaiheessa siirrytään yksikanavaisen rahoitusmalliin.

Väestönkehitys ja työllisyys

Kaupungin väestönkasvu on vuosina 2010-2014 ollut aiempiin vuosiin verrattuna suhteellisen nopeaa ja on ylittänyt Tilastokeskuksen viimeisimmän väestöennusteen luvut selvästi. Varsinkin 15-64 -vuotiaiden määrän kasvu on ollut ennustettua suurempi. Kuntien välinen nettomuutto oli tappiollista välillä 2004-2009, mutta vuodesta 2010 alkaen tulomuutto on ylittänyt lähtömuuton. Kasvu on, kuten koko maan tasollakin, paljolti maahanmuuton ansiota. Nettosiirtolaisuus on ollut Turulle voitollista koko 2000-luvun.

Vuonna 2014 Turun väestö kasvoi 1 752 hengellä ja väkiluku oli vuoden lopussa 183 824. Lisäyksestä muunkielisten osuus oli 1 023 ja kokonaislukumäärä kaupungissa 17 727. Tällä hetkellä noin 17 000 turkulaista eli noin 10 % kaupungin väestöstä on vieraskielisiä. Ruotsinkielisten määrä oli 9 924, jossa lisäystä 141. Turun ruotsinkielisten määrä ylittää 10 000 vuoden 2015 aikana.

Vuoden 2015 aikana turvapaikanhakijoiden määrä on ollut voimakkaassa ja nopeassa kasvussa, ja Suomeen arvioidaan tulevan vähintään 30 000 turvapaikanhakijaa. Syyskuun loppuun mennessä Suomeen oli tullut 17 000 turvapaikanhakijaa, joista 80 % miehiä ja valtaosan lähtömaa Irak. Turussa turvapaikanhakijoita oli syyskuussa noin 1000. Tilanteen kehitys on vaikeasti ennustettava. Kotoutumista tukevien palveluiden tarve tulee kuitenkin merkittävästi kasvamaan vuodesta 2016 eteenpäin.

Turun työttömyysaste on kymmenen suurimman kaupungin vertailussa viidenneksi korkein. Turkuja korkeampi työttömyys-

aste on Oulussa, Tampereella, Jyväskylässä ja Lahdessa. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä on Turussa kuudenneksi ja nuorisotyöttömien osuus seitsemänneksi korkein (Lähde: StatFin maaliskuu 2015). Jatkossa Turun työllisyysnäkyvät kohentunevat aktivoituneen laivanrakennustoiminnan ansiosta.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Turun kaupungin kehittämisen lähtökohtana toimivat Turku 2029 –kaupunkistrategian visio, toimintalupaukset ja päämäärät sekä strategisten ohjelmien linjaukset. Strategiset ohjelmat sisältävät yhteensä 41 linjausta.

Turun sijainti joen, meren ja saariston äärellä tarjoaa ainutkertaisen vetovoimatekijän kaupungin kasvulle. Vetovoimaisuutta vahvistaa arvokas ja monimuotoinen luonnonympäristö sekä Suomen vanhimman kaupungin historiallinen rakennettu ympäristö. Näitä vahvuuksia hyödyntäessään kaupunki kantaa vastuunsa niin luonnon kuin kulttuuriympäristönkin säilymistä.

Kaupungin toiminnan päämääränä on kaupunkilaisten kestävä hyvinvointi. Väestön ikääntyminen, työttömyys, hyvinvointiin liittyvien ongelmien kasaantuminen ja resurssien oikea kohdentaminen ovat esimerkkejä toimintaympäristöön liittyvistä haasteista, joiden ratkaiseminen edellyttää kokonaisvaltaista toimintatapojen muutosta. Kaupungin palvelurakennetta on muutettava siten, että kallis erityistyö ja korjaava työ vähenevät ja toimintaa suunnataan mahdollistavaan ja ehkäisevään työhön. Palvelumuotoilulla parannetaan erityisesti paljon palveluja käyttävien palveluketjuja. Kun investoidaan oikealla tavalla ehkäiseviin, tarpeenmukaisesti monialaisiin ja yhteen sovitettuihin palveluihin, syntyy sekä hyvinvointihyötyjä että taloudellisia säästöjä.

Palvelut järjestetään vaikuttavien palveluketjujen avulla siten, että asiakaspalvelu on toiminnan keskiössä. Palveluja toteutetaan kiinteässä ja laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Turun alueella on monipuolinen elinkeinorakenne, jonka tukena on laadukkaat ja joustavat yritys- ja innovaatiopalvelut. Paras tapa hoitaa työllisyyttä on kehittää ja tukea yritysten syntyä, kilpailukykyä ja kasvua, jolloin työvoimalle syntyy aitoa ja pysyvää kysyntää. Turun logistinen sijainti EU:n TEN-T (Trans European Network) runkoverkossa ja osana Tukholmasta, Turun ja Helsingin kautta Pietariin ulottuvalla kasvuvyöhykkeellä tarjoaa kaupungille mahdollisuudet kehittyä merkittävänä logistisena solmukohtana.

Turun erityisenä vahvuutena ovat laadukkaat yliopistot, ammattikorkeakoulut ja muut oppilaitokset. Ne tukevat kaupungin jatkuvaa uudistumista luomalla pohjaa laaja-alaiselle osaamiselle ja luovuudelle. Turun 40 000 opiskelijaa ovat merkittävä potentiaali kaupungille ja sen yrityksille.

Matkailu- ja kongressikaupunkina kehittymisen näkökulmasta Turun historia, kulttuuripalvelut, tapahtumatoiminta, saaristo, merellisyys ja joki ovat merkittäviä vetovoima- ja elinvoimatekijöitä.

Kaupungin uudistumisen lähtökohtana ovat toiminnan läpinäkyvyys ja tietoon perustuva johtaminen, joita tuetaan ajanmukaisilla tietojärjestelmillä. Tämän vuoksi kaupunki haluaa tuntea asukkaansa ja asiakkansa paremmin. Keskeisiä elementtejä tuottavuuden parantamisessa ovat lisäksi kaupungin tilojen käytön tehostaminen, aktiivinen omistajaohjaus ja tukipalvelujen tuotteistaminen. Yhteiset pelisäännöt varmistavat kaupungin voimavarojen tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön.

Palvelujen ja toimintojen digitalisointi mahdollistaa organisaatio- ja kustannusrakenteen keventämisen ja henkilöstön ajankäytön kohdentamisen vaativampiin tehtäviin. Asukkaalle ja asiakkaille tämä tarkoittaa aikaisempaa parempia mahdollisuuksia käyttää kaupungin palveluja ajasta ja paikasta riippumatta.

Uudistamalla palveluja laajalla innovaatioyhteistyöllä avoimuuden periaatteita noudattaen kaupunki edistää myös uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja palvelumuotojen syntymistä. Jotta kehittäminen olisi tehokasta, tarvitaan kaupunkitasolla yhteisiä menetelmiä ja työvälineitä, joilla kehittämistä hallitaan.

Aktiivinen rakentaminen, joka tarkoittaa sekä määrätietoista uudisrakentamista, että täydennysrakentamista, on aina ollut eräs kasvavan kaupungin tunnusmerkeistä. Kaupungin kehittäminen laajoina kokonaisuuksina tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä ja asukkaiden viihtyvyyttä.

Ilmastotietoinen kaupunkikehitys edellyttää entistä kestävämpää rakentamistapaa ja uudenlaista innovatiivisuutta kaikessa toiminnassa aluesuunnittelusta korjausrakentamiseen. Tämän ymmärryksen ja osaamisen arvo korostuu tulevaisuuden yhdyskuntarakennetta luotaessa.

Kehittämismalli

Turun kaupungissa kehittäminen perustuu kaupungin kehittämismalliin (Kh 29.9.14, § 368). Peruskaupunki noudattaa kehittämismallia kaikessa kehittämisessä. Strategiaa toteutetaan pääosin hankkeina ja projekteina. Merkittävimmät hankkeet ja projektit nostetaan toimialojen ja konsernihallinnon strategisiin ja operatiivisiin sopimuksiin.

Kehittämismalli yhtenäistää kehittämiseen liittyvät käsitteet, rakenteet ja työtavat. Kehittämismalli sisältää sekä kehittämissuunnitelman johtamisen (=salkunhallinta) että yksittäisen projektin johtamisen (=projektinhallinta).

Jokainen hanke ja projekti sijoitetaan kaupungin strategiarakennetta mukailevaan salkkuun tai toimialan salkkuun. Kehittämissalkkua ohjaa nimetty salkunomistaja ja salkun ohjausryhmä. Kehittämismallin käytössä hyödynnetään ThinkingPortfolio –salkunhallintavälinettä.

Kaupungin kärkihankkeet

1. Kaupunkikeskustan elinvoiman turvaaminen ja uudistaminen

Turun kaupunki vahvistaa toimenpiteitään kaupunkikeskustan elinvoiman ja vetovoimaisuuden tukemiseksi nostamalla keskustan kehittämisen strategian mukaiseksi kärkihankkeeksi.

Kärkihanketyö käynnistetään asettamalla työryhmä pohtimaan kehittämissuunnitelmia ja luomaan strateginen visio keskustan kehittämisestä. Kärkihankkeessa määritetään keskeisimmät tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset keskustan elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

2. Kampus- ja tiedepuistoalueen kehittäminen Kupittaa suunnalla

Turun kilpailukyvyyn edistämisen kannalta elinkeino- ja osaamisintensiivisen korkeakoulukampusten ja tiedepuiston alueen kasvu on hyvin keskeistä.

Kokonaisuus pohjautuu kunnianhimoiseen alueen maankäytön, asumisen, rakentamisen ja liikenteen suunnitteluun ja toteutukseen. Olennainen elementti on tunnin juna –hanke, jolla kampus- ja tiedepuistoalue kytkeytyy vahvasti pääkaupunkiseudun työssäkäyntialueeseen. Kärkihankkeen menestyksen kannalta olennaista on kytkeä hankkeeseen monipuolinen korkeakoulu- ja yritysmaailman innovatiivisuus. Alueen kokeilu-, kehitys-, referenssi- ja tutkimustoiminnalle kärkihankke tarjoaa näyteikkunan ja kiinnostavan alustan.

3. Palveluohjauksen uudistaminen

Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmien kokonaiskustannusten on dokumentoitu jakautuneen väestön osiin epäsuhtaisesti, ja pienen vähemmistön aiheuttaneen suuren osan kustannuksista. Ilmiönä sosiaali- ja terveyspalveluiden suurkuluttajuus vaikuttaa melko pysyvältä. Palveluiden suuren käyttö perustuu useimmiten tarpeeseen. Paljon palveluita käyttävät ovat usein keskimääräistä sairaampia, ja monisairaajat lienevät useammin hoidossa julkisen sektorin puolella. Lisäksi julkisen sektorin kokonaismenoissa painottuvat hyvin kalliit hoitomuodot, kuten erikoissairaanhoidon ja psykiatrian vuodeosastohoito. Palveluiden suurkuluttajat eivät ole joka vuosi samoja henkilöitä, vaan elämäntilanne vaikuttaa voimakkaasti palveluiden käyttöön.

Kärkihankkeena Palveluohjaus palveluita paljon käyttäville muodostuu neljästä toisistaan tukevista osasta, jotka puolestaan jakautuvat useammaksi projektiksi:

- 1) Ikäihmisten palveluohjaus
- 2) Terveyspalvelujen uudistaminen
- 3) Perhe- ja sosiaalipalveluiden toiminnan kokonaiskehittäminen
- 4) Varsinais-Suomen uusi psykiatrian toimintamalli.

4. Palvelujen digitalisoiminen

Kaupungin strategia korostaa kaupungin edelläkävijyyttä palvelutuottamisessa sekä digitaaliseen asiointiin että verkkoviestintään tehtäviä panostuksia:

”Tehdään Turusta palvelutuottamisen ja -kehittämisen edelläkävijä ja uusien elinkeinojen kehittymisen mahdollistaja (esim. digitaalisten palveluiden kehittäminen ja toiminnan rationalisointi).”

Tavoitteena on vuonna 2016 digitalisoida kaksi ulkoista ja kaksi sisäistä asiointiprosessia. Kustannussäästöjä syntyy pitkällä tähtäimellä sisäisten prosessien suoraviivaistamisesta ja tehostamisesta sekä asiakastytyväisyydestä.

1.4 Lausekkeet

Kaupunginvaltuusto

Maahanmuuttajakoordinaattorin tehtävä muutetaan kokopäivätoimiseksi.

Selvitetään muuttuneessa tilanteessa mahdollisuudet huolehtia kotitalousjätteen energiatuotannosta Lounais-Suomen Jätehuoltoyhtiön toiminta-alueella siten, että LSJH oy on osaomistajana.

Tiedolla johtaminen otetaan keskeiseksi hankkeeksi, joka velvoittaa hoitaman liitteessä 5. (=Strategiset sopimukset) kohdassa 3.2.4 mainitut (=Kj-toimiala, kohta 4.2, Talous ja strategia) asiat niin, että tiedolla johtamiseen siirtyminen voitaisiin aloittaa 2017.

Selvitetään edellytykset joidenkin palveluiden hankkimisesta inhousejärjestelmällä konsernin sisällä.

Kaupunginhallitus

Lauta- ja johtokunnat eivät saa käyttää tilakustannuksista mahdollisesti säästyviä määrärahoja muiden toimintamenojen kattamiseen ellei valtuusto erikseen tee kohdentamista koskevaa päätöstä.

2.1 Määrärahat

Kaupunginhallitus 1.000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuotot	55.067	55.992	57.344	57.344	57.024	57.034	57.044
Valmistus omaan käyttöön	156	5.462	4.800	4.800	4.317	4.317	4.317
Toimintakulut	129.765	149.686	150.677	154.613	152.382	152.092	152.462
Toimintakate	-74.541	-88.232	-88.533	-92.469	-91.040	-90.740	-91.100
Muutos-%		18,3 %	0,3 %	4,8 %	-1,5 %	-0,3 %	0,4 %

2.2 Määrärahat palvelualueittain (kh)

€	TUOTOT	KULUT	KATE
Kaupunginhallitus yhteensä	62 144 462	154 613 223	-92 468 761
Yhteiset	4 200 000	21 627 129	-17 474 096
I Konsernihallinnon ryhmät	7 050 626	20 562 149	-13 464 556
II Hankkeet ja käyttötalousinvestoinnit	6 043 544	8 537 613	-2 494 069
III Edelleen kohdistettavat määrärahat	45 000	16 514 178	-16 469 178
Keskusvaalilautakunta	0	120 757	-120 757
Hankinta- ja logistiikkakeskus	5 712 633	5 960 636	-248 003
IT-palvelut	18 223 730	19 811 956	-1 588 226
Henkilöstöasiain palvelukeskus	830 200	904 536	-74 336
Matkailun palvelukeskus	1 354 690	4 901 565	-3 546 875
Turun Seudun Kehittämiskeskus	3 515 757	3 580 100	-64 343
Velkaneuvontatoimisto	320 000	605 180	-285 180
Työterveyshuollon palvelut	6 998 500	6 971 788	26 712
UBC	711 830	789 583	-77 753
Valonia	0	0	0
Työllisyyspalvelukeskus	6 383 417	42 971 518	-36 588 101
Ruokapalvelut - toiminta	754 535	754 535	0

2.3. Investoinnit

1.000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Investointikulut	9 812	7 062	36 700	37.000	11 100	5 250	3 800
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	198						
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	2 283						
NETTO	-7 331	-7 062	-36 700	-37.000	-11 100	-5 250	-3 800
Muutos-%	-130,5%	-3,7 %	419,7 %	423,9 %	-70,0 %	-52,7 %	-27,6 %

2.4. Muutokset

Kaupunginvaltuusto

1.000 €	2016	2017	2018	2019
Kj varaus 1 M€ , eri päätöksillä erityistoimiin työttömyyden hoitamiseksi - rahoitus alijäämän lisäys 0.5M€ (Käyttötalousosa, menot).	1 000			
valtiolle maksettavan korvauksen vähennys 0,5M€ (Käyttötalousosa, menot).	-500			
Kj varaus 0.5M€, eri päätöksillä maahanmuuttoon kohdistuviin erityistoimiin rahoitus alijäämän lisäys 0.5M€ (Käyttötalousosa, menot).	500			
Yhteensä (käyttötalous)	1 000			

Kaupunginjohtaja

1.000 €	2016	2017	2018	2019
Joulun viestintä ja markkinointi (käyttötalousmenot)	24	24	24	24
Nuorisolautakunnan juhluvuosi (käyttötalous)	50			
Sisäiset vuokrat (Käyttötalous, menot)	-638	-614	-614	-614
Työmarkkinatuen kuntaosuus, menot (Käyttötalous)	3 500	2 750	2 000	
Menojen lisäys (Käyttötalous ts, menot)		629	249	1 079
Yhteensä (käyttötalous)	2 936	2 789	1 659	489
eFöli, sähköbussseihin perustuva liikennöintiratkaisu (Investointi)	300			
Yhteensä (Investoinnit)	300			

2.5 Sidotut investoinnit (kh)

1. 000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Investointikulut	9 812	7 062	36 700	37 000	11 100	5 250	3 800
Varaus Suomen Joutsenen kunnost. varten			300	300			
eFöli, sähköbussseihin per. liikennöintiratkaisu				300			
SAP-käytön laajennus		1 400	1 200	1 200			
SAP HR		400	75	75			
ICT-infran yhtenäistaminen ja tehostaminen		1 412	1 000	1 000			
Kaupunkitason sähköiset palvelut		1 100	1 238	1 238			
Tiedolla johtamisen kehittäminen		200	250	250			
KH/DriveTurku		1 400	1 400	1 400			
Tietoliikenne-ohjelma		950	1 037	1 037			
Osakkeet ja osuudet, varaus		200	25 200	25 200			
AMK Oy osakepääoman varaus			5 000	5 000			
Investointitulot	2 481	-	-	-	-	-	
Netto	-7 331	-7 062	-36 700	-37 000	11 100	5 250	3 800

2.6 Kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet

Määrärahat, 1.000 €	TP * 2014	TAM * 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintakulut	46.159	48.284	21.597	21.597	22.203	22.811	23.418
Toimintakate	-46.159	-48.284	-21.597	-21.597	-22.203	-22.811	-23.418
Muutos-%	3,1%	4,6 %	-55,3 %	-55,3 %	2,8 %	2,7 %	2,7 %

*) sisältää Kiton omarahoitusosuuden

2.7 Kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet kohteittain (kh)

Määrärahat, 1.000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Eläkkeet			7 925	7 925			
Eläkkeet; tuotantoyht. kesk.al.			-1 600	-1 600			
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	12 832	13 053	13 243	13 243			
Maaseutuelinkeinotoiminnot	56	56	56	56			
Turun Seudun kehittämiskeskus, väestöosuus	1 773	1 616	1 827	1 827			
UBC, hanketoiminnot	169	245	145	145			
Poistuneet yhteensä (Kila omaisuuden ylläpito, Matkailu, Velkaneuvonta; Tp 2014 ja Tam 2015).	31 329	26 713	-	-			

Kaupunginhallituksen omarahoitusosuuksiin on budjetoitu kaupungin osuus kunkin taulukossa mainitun toiminnon hoitamiseen.

3.1 Työvoiman käyttö

Henkilötyövuodet, htv	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Kh yhteensä	609	534,9	579,0	580,0			
Konsernihallinto	212	206,5	190,0	191,0			
Palvelukeskukset	393	328,4	389,0	389,0			

Lisätietoja: TA 2015 ei sisällä työllisyyspalvelukeskuksen henkilötyövuosia.

TA 2016 - htv-luku sisältää maahanmuuttajakoordinaattorin tehtävän (Kv 16.11.2015 §197, lauseke)

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö (kh)

Tilat, m ²	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Konsernihallinto	7.653	7.653	7.576	7.500	7.423	7.347
Palvelukeskukset	19700	19653	19456	19259	19063	18866
Yhteensä	27353	27306	27032	26759	26486	26213

4.1 Strategiset tavoitteet, kv

Kärkihanke 1: Digitaalinen asiointi	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.2.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Kuntalaistiliin liitettyjen palvelujen määrä	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
		2 kpl	3 kpl uutta	3 kpl uutta	3-5 kpl uutta		
Tavoitteen kuvaus: Asiakkaan digitaalinen asiointi Turun kaupungin kanssa (MunTurku) (edellyttää palvelujen digitalisoimisen ja tunnistautumisen).							

Kärkihanke 2: Keskustan kehittämishanke	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.1</i>				
Toimeenpanon käynnistäminen.	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Käynnistetty	Käynnistetty			
Tavoitteen kuvaus: Laaditaan kehittämissuunnitelma keskustan alueelle. Tunnistetaan ja liitetään kokonaisuuteen palveluiden, matkailun, elinkeinoelämän, tapahtumatoiminnan sekä fyysisen ympäristön ja infrastruktuurin kehittämiskokonaisuudet.							

Kärkihanke 3: Kampus-Tiedepuisto -alueen kehittämishanke	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.1		<i>Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.3, 3.3.7, 3.3.10</i>				
Toteutusmalli ja kehityssuunnitelma.	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Käynnistetty	Käynnistetty			
Tavoitteen kuvaus: Hanketta koskevan toteutusmallin laadinta ja toimeenpanon käynnistäminen. Toteutusmallin kilpailutus. Luodaan Kampus-Tiedepuisto -hankkeessa kaupunkikehitysalusta, jolla yhdistetään innovaatiotoiminta kaupunkisuunnitteluun.							

Kärkihanke 4: Palveluohjaus paljon palveluita käyttäville	<i>Strateginen linjaus:</i> 2.1.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.3, 2.1.2, 3.2.2</i>				
Arviointikriteeri -	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Hankkeen käynnistäminen	Hankkeen käynnistäminen	Toteutus	Toteutus	Toteutus
Tavoitteen kuvaus: Kokonaisuus muodostuu toisiaan tukevista osista: Ikäihmisten palveluohjaus, Terveyspalvelujen uudistaminen, Perhe- ja sosiaalipalvelut – toiminnan kokonaiskehittäminen, Varsinais-Suomen uusi psykiatrian toimintamalli. Lisäksi palveluohjaus-hanke on osana kaupungin monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämistä (ei vain paljon palveluita käyttäville).							

Työllisyyden edistäminen	Strateginen linjaus: 3.1.4		Muut toteutettavat linjaukset 2.1.3, 2.1.1				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Henkilöitä aktivointi- ja työkykypalveluiden piirissä			1100	1100			
Kokonaisasiakasmäärä			3000 henkeä	3000 henkeä			
Uusien asiakkaiden määrä			2000 henkeä	2000 henkeä			
Palvelun päättäneistä asiakkaista työssä tai päätoimisessa koulutuksessa			vähintään 30% eli 600 henkeä	vähintään 30% eli 600 henkeä			

Tavoitteen kuvaus: Työllisyyden edistäminen kau-pungin aktivointi- ja työkykypalveluissa

"Henkilöitä aktivointi- ja työkykypalveluiden piirissä" : tarkoittaa henkilöitä, jotka ovat Turun työmarkkinatuen kuntaosuudella (Kela-listalla) olevia Turun aktivointitoimenpiteissä (tukityöllistäminen, työllistäminen Turku-lisällä, muu työllistäminen työnetsijäpalvelujen kautta sekä kuntouttava työtoiminta). Tavoite 2017-2019 tarkastellaan uudelleen, koska kokonaisvastuu (vaikeimmin työllistettävien osalta) työllistamisestä saattaa siirtyä kunnille. Keskeisenä toimenpiteenä mm. Party-hankkeen toteuttaminen.

Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Strateginen linjaus: 3.1.4		Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.7				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Nuorten osuus työttömistä, %	13,65	13,2	12,7	12,7	12,2	11,5	11,0

Tavoitteen kuvaus: Keskeisenä toimenpiteenä Ohjaamo-hankkeen ja TUTTU-hankkeen toteuttaminen.

Ylipainoisuuden ja liikalihavuuden vähentäminen tiedotuksen keinoin	Strateginen linjaus: 2.1.2		Muut toteutettavat linjaukset 2.3.7				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Arviointikriteeri			Tiedotuskampanja toteutunut	Tiedotuskampanja toteutunut			

Tavoitteen kuvaus: Erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuvalla omaehtoisen terveyden edistämisen kampanjalla pyritään vähentämään ylipainoisuutta ja liikalihavuutta.

4.2 Strategiset tavoitteet, kh

Hallintoryhmä

Kaupungin asiakaspalvelun monikanavaistaminen	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.2.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i> -				
Arviointikriteeri toteutumiseksi uusien palvelukanava- tai muiden ratkaisujen lukumäärä eri toiminnoissa	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
		järjestelmäedellytykset kuntoon	5-8	5-8	6-10	6-10	
Tavoitteen kuvaus: Kaupungin palveluja tarjotaan uusissa palvelukanavissa (esim. chat, video) sekä uusia ratkaisuja esim. puhelinasioinnissa. Edellyttää mm. kontaktienhallintajärjestelmän käytön mahdollisuutta Huom. digitaalinen asiointi erillisenä kohtana							

Kaupunkikehitysryhmä

Blue Industry Park - meriteollisuuden yrityspuiston perustaminen ja markkinointi	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.1		<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i> -				
Kehittämishojelman toteutus	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Valmis	Valmis			
Tavoitteen kuvaus: Toteutetaan telakka-alueen kehittämissuunnitelma.							

Muotoillaan yrityspalvelukokonaisuus yhdessä asiakkaiden, yrityspalveluyritysten ja opiskelijoiden kanssa	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.1		<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i> -				
Palvelukokonaisuuden päivitys	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Valmis	Valmis			
Tavoitteen kuvaus: Parannetaan palvelujen asiakaslähtöisyyttä.							

Vahvistetaan toisen asteen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen yhteyttä elinkeinoelämään elinkeinoelämän tarpeisiin vastaamiseksi	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.1		<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i> -				
Toimintamallin käynnistys	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Käynnistetty	Käynnistetty			
Tavoitteen kuvaus: Varaudutaan vastaamaan joustavasti elinkeinoelämästä nouseviin koulutustarpeisiin.							

Tunnin junan suunnittelu aloitetaan	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Suunnittelun käynnistämiseksi tehdään kansallinen päätös	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Päätös tehty	Päätös tehty			
Tavoitteen kuvaus: Turun ja Helsingin välisen oikoradan suunnittelusta tehdään kansallinen päätös							

Verkkosivuston turku.fi ja digitaalisen työpöydän uudistaminen asiakaslähtöisiksi	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.2.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset 2.3.3, 2.3.5, 3.1.2</i>				
Verkkosivuston kävijämäärän kasvattaminen Positiivinen palaute ja verkkosivun käytettävyyden arvosana	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
		190 000 kävijää/kk käynnistetään	215 000 kävijää/kk	215 000 kävijää/kk	230 000 kävijää/kk		
Tavoitteen kuvaus: Turun verkkopalvelun ja samalla henkilöstön digityöpöydän uudistaminen Suomen edelläkävijöiksi.							

Kehittämishanke, projekti tai toimenpide; Varsinais-Suomen työllistämistä edistävän monialaisen palvelukeskuksen perustaminen	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.4		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
28 kunnan, TE-toimiston ja Kelan yhteispalvelupiste	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Toiminta käynnistetty	Toiminta käynnistetty			
Tavoitteen kuvaus: Perustetaan Varsinais-Suomeen monialainen yhteispalveluverkosto, johon kuuluvat kaikki maakunnan kunnat, TE-toimisto ja Kela. Vuoden 2017- 2019 tavoitteita ei vielä voida arvioida.							

Kiertotaloutta vahvistetaan yhteistyössä Sitran, yritysten ja korkeakoulujen kanssa	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Toteutetaan kehittämiskumppanuus (2015–2018) ja valmistellaan kiertotalouden kehitysrahaston perustaminen	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Toteutus	Toteutus			
Tavoitteen kuvaus: Kiertotalouden liiketoiminta vahvistuu ja sen kehittymistä tuetaan kaupunkikonsernin toimenpitein jätehuollossa, energiasektorilla, vesiensuojelussa ja maamassojen hallinnassa							

Vahvistetaan yhteistyötä teknillisten yliopistojen kanssa elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.6		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Uuden toimintamallin käynnistys	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Käynnistyy	Käynnistyy			
Tavoitteen kuvaus: Uudistetaan elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti kaupungin yhteistyö teknillisten yliopistojen kanssa; painopisteenä meriteollisuuden t&k&i-toiminta.							

Konsernihallinnon ja toimialojen yhteiset maankäytön hankkeet	<i>Hankkeiden painopisteet ja kohdentuminen sisällön mukaisesti</i>		<i>Hankkeiden painopisteet ja kohdentuminen sisällön mukaisesti</i>				
Linnakaupunki, Skanssi, Matkakeskus, LogiCity, Yleiskaava2029	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
				Ks. tavoitteen kuvaus			
Tavoitteen kuvaus: Maankäytön strategisten hankkeiden koordinointi osaksi elinkeinopolitiikan kehittämistä toimialojen strategisen sopimuksen yhteisen osion mukaisesti. Hankkeita toteutetaan erillisillä projekteilla, joiden päätöksenteko, seuranta ja raportointi talouden ja toiminnan vuosikellon mukaisesti. Projekteissa yhdistetty suunnittelu ja investoinnit. Strategiset linjaukset kytetty toteutusprojektitasolle.							

Lentoliikennettä ja lentoaseman ympäristöä Suomen kakkoskenttänä kehitetään matkustaja- ja rahtiliikenteen kasvattamiseksi	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.3		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Lentoaseman matkustajamäärä	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	297 858		> 350 000	> 350 000			
Tavoitteen kuvaus: Alatavoite: Lentoliikennettä ja lentoaseman ympäristöä Suomen kakkoskenttänä kehitetään matkustaja- ja rahtiliikenteen kasvattamiseksi							

Turkua kehitetään vetovoimaisena matkailukaupunkina	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.1.5.		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Kokonaisyöpymiset Turussa	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	704312		707132	707132	+0,2%/v	+0,2%/v	+0,2%/v
Tavoitteen kuvaus: Kokonaisyöpymiset ovat mittarina matkailun kehittämisessä kuvaavampi mittari kuin erikseen kotimaisen/ruotsalaisten/venäläisten yöpymiset							

Talous ja strategia

Kehittämismallin käyttöönotto	Strateginen linjaus: 3.2.2		Muut toteutettavat linjaukset: -				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Strategisiin ja operatiivisiin sopimuksiin sisältyvät hankkeet ja projektit salkunhallintatyökalussa			100%	100%			
Ko. projektit ja hankkeet käsitelty kehittämismallin edellyttämässä järjestyksessä			100%	100%			
Ko. projekteissa ja hankkeissa tehty kokonaisarkkitehtuuritarkastelu			100%	100%			

Tavoitteen kuvaus: Kaupunginhallituksen 29.9.2014 hyväksymää kehittämismallia ja sitä tukevia yhtenäisiä työtapoja ja työvälineitä käytetään koko kaupungissa. Kytkemällä kehittämissalkun hallinta osaksi kaupungin johtamisjärjestelmää varmistetaan, että tehdään oikeita asioita. Yhtenäisillä hanke- ja projektihallinnan menetelmillä kehittämisprojektien valmistelu ja toteutus tapahtuvat laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Keskeisenä kehittämismalliin kuuluvana osa-alueena on kokonaisarkkitehtuuritarkastelu, jonka kautta varmistetaan, että kehittämiskokonaisuudet ovat yhteensopivia ja päällekkäisyydet poistetaan.

Alatavoite: Kehittämismallin käyttöönotto

Tietojohtamisen kehittäminen	Strateginen linjaus: 3.2.4		Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.2, 2.3.3				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Hankesuunnitelma		Suunnitelu	Suunnitelma toteutuu	Suunnitelma toteutuu			

Tavoitteen kuvaus: Vuoden 2015 aikana määritettävän ja kaupungin johdon hyväksymän tietojohtamisen tavoitteen ja strategisen hankkeen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti. Tietojohtaminen on toimintaa, jolla ohjataan ja toteutetaan tiedon jalostamista eri tietolähteissä olevasta datasta johtamisessa ja päätöksenteossa käytettäväksi tiedoksi. Toiminta organisoidaan, resursoidaan ja kytketään osaksi kaupungin johtamisjärjestelmää siten, että se muodostaa yhdessä vuosijohtamisen ja kehittämismallin kanssa strategisen johtamisen ytimen.

Tiedolla johtaminen otetaan keskeiseksi hankkeeksi, joka velvoittaa hoitaman liitteessä 5. (=Strategiset sopimukset) kohdassa 3.2.4 mainitut (=Kj-toimiala, kohta 4.2, Talous ja strategia) asiat niin, että tiedolla johtamiseen siirtyminen voitaisiin aloittaa 2017. (Kv 16.11.2015 § 197)

Alatavoitteet, 2.1.2: Kehitetään asiakkuuksien hallintaa parantamalla asiakastiedon hyödyntämistä palveluprosessien kehittämisessä. 2.3.3: Lisätään asukas- ja asiakastiedon hyödyntämistä osana suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyötä.

4.3 Uudistamistoimenpiteet (kh)

Toiminnan uudistamistoimenpide	Uudistamisohjelma 1 ja 2, toimintanalyysi /nro	Vastuutaho	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Eräiden kaupungin omistaminen osakeyhtiöiden osakekannan myyntimahdollisuuden selvittäminen	U2/14	Talous ja rahoitus	Toteutus			
Velkaneuvontasopimuksen irtisanominen	U2/57	Hallinto	Toteutus			
Ulkoisesta vuokraustoiminnasta luopuminen	U2/70	Talous ja rahoitus	Käytäntöjen kehittäminen			
Kaupungin kassan pitkäaikaisten korkosijoitusten purku	U2/71	Talous ja rahoitus	Toimintamallin kehittäminen			
Nykyisen vaihdeohjelman, monikanavaisen asiakaspalvelun ja palveluprosessin uudistaminen	TO/8	Hallinto	Uudistaminen ja sähköistämisen			
Asiakkuuden ja osallisuus vastuualueen toimintojen karsiminen	TO/9	Hallinto	Toteutus			
Rahoitustoiminnot → Henkilöstökassan palvelutasoa arvioidaan uudelleen, jonka tulisi vähentää henkilöstöresursseja ja parantaa toiminnan kannattavuutta	TO/13	Talous ja rahoitus	Henkilöstökassapalvelujen uudistaminen			
Selvitetään IT:n keskittäminen kokonaisuudessaan (luovutaan toimialojen omaa IT-tuotantoa)	TO/15	Talous ja rahoitus	Toteutus			
Keskusvaraston toiminta siirretään ulkopuoliselle toimijalle tai sairaanhoitopiirille	TO/31	Talous ja rahoitus/ Haloke	Arvioidaan logistiikka-toimintojen järjestämismahdollisuudet			
Työterveyshuollon yhtiöittäminen toteutetaan ja avoin kilpailutus arvioidaan	TO/33	Hallinto	Toteutus			
Palvelukeskuksen palveluiden laajentaminen kaikille toimialoille. Toteutetaan toimialojen vastaavien toimintojen siirto palvelukeskuksen yhteyteen.	TO/34	Talous ja rahoitus	Toteutus			
Elinkeinopoliittisten toimijoiden yhteistyön syventäminen. Vähenevän rahoituksen johdosta elinkeinopoliittiset toimijat kootaan samaan organisaatioon. Seudullinen rahoitusmalli ratkaistaan samassa yhteydessä.	TO/35	Kaupunki-kehitys	Toteutus			

5.1 Henkilöstön työhyvinvointi (kh)

Henkilöstöohjelman painopistealue	Ohjelman alatavoite	TA 2016
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.	Toimintaedellytykset ovat laadukasta työtä tukevat: resurssien riittävyys sekä työympäristön soveltuvuus työhön ovat kunnossa.	Kunta10: Työpaineita paljon, työn hallintaa vähän (kyllä %), pienempi kuin 2015 Työpaikalla tehty riskien ja vaarojen analyysi, tehty vähintään 95 % työpaikoista.
Aktiivinen osaamisen ennakointi.	Kriittinen osaaminen on määritelty ja osaaminen on riittäväällä tasolla.	Osaamiskartoitus laadittu SAP-järjestelmään, vakansseista 60 % tehty.
Turku on vetovoimainen työnantaja.	Paremmen johtamisen kokonaisuus edistää Turun kaupungin työpaikkojen vetovoimaisuutta.	Kunta10: esimiestuki, kohtelun oikeudenmukaisuus,: tulokset parantuneet edellisestä mitauksesta 2015.

6.1 Tunnusluvut (kh)

Tiedoksi annettavat tunnusluvut

Henkilöstöasioiden palvelukeskus

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Suoritemäärät (rekrytointi ja palvelusuhdeasiat, 2014 luvut laskennallisesti alkuvuoden suoriteseurannan perusteella)		21678	23000	23000	23000	23000	23000

Hankinta- ja logistiikkakeskus

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tarjouspyynnöt, lkm	151	102					
Saapuneet tarjoukset, lkm (avg per tarjouspyyntö)	5	4	5	6	6	7	7
SAP käyttöaste, peruskaupunki (tilauksellisten laskujen osuus, %)	7	11	14	40			

IT-palvelut

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Työasemia, kpl	13 000	12 957	13 000	14 062			
Palvelupyynnöt ja vikailmoitukset, kpl	59 822	60 000	60 000	60 000			

Työterveystalo

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Henkilöasiakkaiden määrä	23 400	23 450	23 450	23 450	23 450	23 450	23 450
Yritysassiakkaiden määrä	1 120	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280	1 280
Työpaikkakäynnit	1 100	1 500	1 550	1 580	1 590	1 600	1 600

Matkailun palvelukeskus

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Verkkosivujen kävijät/ 1000 hlöä	400	420	580	650	700	720	
Ryhmien lukumäärä	750	750	700	720	720	730	
Lehdistövieraat		400-500	400-500	400-500	400-500	400-500	

Velkaneuvonta

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Jonotusaika ensimmäiselle tapaamiselle lyhenee (vrk)	36,30	40,00	39,50	39,00	39,00	39,00	

Työllisyyspalvelukeskus

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Palvelutapahtumat			79 000	85 000			
Asiakasmäärä (poikkileikkaus) Kela-listan henkilömäärä			2 000 4 500	2 000 4 400			

7.1 Muut kaupunkitason ohjausasiakirjat (kh)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
6Aika - Avoimet ja älykkäät palvelut	6AIKA – Avoimet ja ketterät kaupungit on kestävä kaupunkikehityksen strategia, jossa ovat mukana Suomen suurimmat kaupungit, ns. kuutoskaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa, Oulu, Tampere ja Turku. Strategia on kansallisesti erittäin merkittävä: mukana olevissa kaupungeissa asuu 30 % maamme väestöstä. Suurimpien kaupunkiseutujen käyttö uusien innovaatioiden kehitysympäristönä vahvistaa Suomen kilpailukykyä, koska kokonaisuus on riittävän suuri maa-ilmanluokan referenssikohteeksi. Strategiassa myös parannetaan kaupunkien palveluprosesseja ja niiden yhteen toimivuutta yli kuntarajojen. Toimenpiteet lisäävät sekä osallistujakaupunkien että koko maan julkisen sektorin tuottavuutta, koska uudet toimintamallit ovat kaikkien kaupunkien ja kuntien käytettävissä.
Elinkeino- ja innovaatiosopimus	<p>Turun kaupungin tavoitteena on omalla toiminnallaan sekä yhteistyössä yliopistojen ja muiden kumppanien kanssa kehittää toimintaympäristöä ja palveluja, jotka tukevat uusien yritysten käynnistämistä, innovatiivisten yritysten syntymistä ja yritysten kasvua sekä uudistumista Saattamalla alueen toimijat ja palvelut yhteen voidaan työtä tehdä yhdessä ja saavuttaa toiminnan parempaa vaikuttavuutta sekä synergiaetuja, jotka syntyvät nykyistä paremman työnjaon kautta. Asiakkaan näkökulmasta palvelukokonaisuudet ovat helpommin saavutettavissa ja palveluprosessit muodostuvat saumattomiksi kokonaisuuksiksi, jossa palvelut tuottaa yhteistyössä eri toimijat.</p> <p>Sopimuksen lähtökohtana on innovaatio- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen yhteisissä toimitiloissa nykyisessä ICT-talossa. Tilajärjestelyistä vastaa TeknologiaKiinteistöt Oy. Sopimukseen pohjautuen ICT-taloon sijoitetaan Turun Yliopiston, Åbo Akademin, Turun Ammattikorkeakoulun innovaatiopalvelut sekä Turku Science Parkin ja Turun Seudun Kehittämiskeskuksen (mukaan lukien Potkuri) palvelut. Edelleen ICT-talossa aloitetaan uusien innovatiivisten yritysten syntymiseen ja käynnistymiseen tähtäävää AHJO-toimintaa. Sopimukseen sisältyy myös yrityshautomo- ja kiihdyttämöpalvelujen kokoaminen yhteen paikkaan. Turun Seudun Kehittämiskeskuksen muuttamisen johdosta avautuu uusia mahdollisuuksia tilajärjestelyihin kaupunkikonsernissa.</p> <p>Sopimuksen ansiosta innovaatio- ja elinkeinopalvelut ovat nykyistä helpommin saavutettavissa. Asiakkaan on mahdollista saada lähes kaikki yritystoimintaan liittyvät palvelut saman katon alta riippumatta siitä, kuka on palvelun tuottaja. Sopimus luo edellytykset myös nykyistä parempaan tehtävien jakamiseen kumppanien kesken ja resurssien tehokkaamman kohdentamisen. Mielikuva yritysmuutosten kirkastuu ja vahvistuu.</p>
FinnwayLearning-sopimus	<p>Turun kaupunki, Turun yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu ja Turun Aikuiskoulutuskeskus käynnistivät vuonna 2012 valmistelun alueellisen koulutusviennin kokoamiseksi ja toimintamallin luomiseksi. Yhteistyösopimus allekirjoitettiin syyskuussa 2013.</p> <p>Konsortio käsittää koko suomalaisen koulutuskaaren perusopetuksesta aina korkeakoulujen huippututkimukseen ja aikuiskoulutukseen. Yhteisenä tavoitteena on edistää Suomen ja Turun alueen koulutusvientä kansainvälisillä markkinoilla.</p>
Itämerihaasteen toimenpideohjelma	Ohjaa ja koordinoi Turun kaupungin Itämeritoimenpiteitä vuosina 2014–2018
Kasvusopimus	Kasvusopimuksen tavoitteena on Turun kaupunkiseudun kilpailukykyyn vahvistaminen, yhdys-kuntarakenteen kestävä kehittäminen sekä sosiaalisen eheyden vahvistaminen yhteistyössä valtion, seudun kuntien ja muiden toimijoiden kesken.
Kaupunkitutkimusohjelma	Kaupunkikehitystä koskevan tutkimusyhteistyön kohdistaminen.
Kaupunkiseudun asunto- ja maapolitiininen ohjelma	Kuntien maanhankinta, maankäytösopimusten periaatteet, tontinluovutus, asemakaavojen toteutumisen edistäminen, haja-asutusalueelle rakentaminen, asuntotuotannon määrälliset ja laadulliset tavoitteet vuoteen 2025 asti.
Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimus 2012–2015	<p>Aiesopimus perustuu pääministeri Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan 2011, jonka mukaisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aie-sopimusmenettelyä jatketaan ja kehitetään sitovammaksi. Menettelyn tarkoituksena on tukea suurten kaupunkiseutujen maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamista.</p> <p>Aiesopimus kuvaa Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion yhteistä tahtotilaa ja tulevaisuuden kehityssuuntia.</p> <p>Aiesopimuksen sisältämät toimenpiteet perustuvat Turun kaupunkiseudun rakennemallityöhön 2035 sekä sen rinnalla käynnissä olevaan seudun liikennejärjestelmätyöhön.</p>
Maakuntakaava	Turun kaupunkiseudun maankäyttö ja kehittäminen.
Maakuntastrategia	Maakuntasuunnitelma ja -ohjelma valmistellaan samanaikaisesti, jolloin ne muodostavat Varsinais-Suomen maakuntastrategian. Varsinais-Suomen maakuntasuunnitelma sisältää

	maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin tavoitteet. Maakuntaohjelma 2014–2017 sisältää yksilöidyt tavoitteet, keskeisimmät hankkeet ja muut kehittämistoimenpiteet sekä suunnitelman ohjelman rahoittamiseksi.
RSGT / Opiskelukaupunki Turku - yhteistyösopimus	Turun kaupunki, kaupungissa toimivat korkeakoulut ja opiskelijajärjestöt vahvistavat omalla toiminnallaan ja yhteisesti sovittavilla toimenpiteillä Turun asemaa opiskelukaupunkina.
Turun kaupungin ja Sitran yhteistyösopimus / Kestävän kehityksen kumppanuus 2015-2018	<p>Osapuolten yhteisenä tavoitteena on vahvistaa tietopohjaa sekä luoda, toteuttaa ja tehostaa viestiä kestävän kehityksen mukaisia kaupunkikehitysratkaisuja, joiden avulla luodaan Suomeen hiilineutraalia ja resurssiviisasta tulevaisuutta sekä sitä palvelevaa innovaatio- ja yritystoimintaa.</p> <p>Erityisenä tavoitteena on em. kehityksen ja ratkaisujen referenssialueiden kehittäminen Turun seudulle sekä Turun kaupungin kehittäminen kestävän kaupunkikehityksen kansainväliseksi mallialueeksi.</p> <p>Em. tavoitteiden toteuttamiseksi osapuolet toteuttavat yhdessä hankkeita, joihin kumpikin osapuoli kohdistaa tarvittavan asiantuntemuksen ja muut resurssit sekä kantaa vastuunsa toteutuksesta mahdollisimman tuloksellisesti ja laadukkaasti.</p>
Turun kaupungin kaavoitus- ja toimenpideohjelma rakennemallin toteuttamiseksi	Kaavoitusohjelma ja valmiiden asemakaavojen varanto, arvio rakentuvista asunnoista ja asukkaiden määrästä, arviot rakentuvista työpaikka-alueista vuosille 2015–2018, suunta-antavana vuoteen 2025 asti.
Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035	Kaupunkiseudun kilpailukyvyyn ja vetovoiman edistäminen, väestö- ja työpaikkatavoitteet ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen vuoteen 2035 asti.
IT-strategia	<ul style="list-style-type: none"> - Resurssien tehokkaampi käyttö yhteisen IT-ohjauksen kautta - IT-ratkaisujen parempi uudelleen käytettävyys ja päällekkäisten investointien välttäminen yhteisellä kehittämissuunnittelulla ja kokonaisarkkitehtuureilla - Kaupunkitason skaalaetujen hyödyntäminen noudattamalla yhteistä linjaa infrastruktuuriratkaisuissa ja IT-tuen järjestämisessä - Kustannustehokkuuden parantaminen hoitamalla toimittajahallinta ja IT-hankinnat yhteisellä tavalla - IT:n vaikuttavuuden parantaminen panostamalla systemaattisesti henkilöstön osaamisen kehittämiseen strategian mukaisilla osaamisalueilla.
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö

LIITTEET

Aluepelastuslaitoksen strateginen sopimus 2016

Vesiliikelaikoksen strateginen sopimus 2016

STRATEGINEN SOPIMUS 2016 – 2019

Kj-toimiala/Aluepelastuslaitos

1 Lähtökohdat

1.1 Lyhyt kuvaus toiminnasta, kh

Laadukkaat pelastustoiminta-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, tasapuolisesti ja nopeasti kaikkina vuorokauden aikoina.

Aluepelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palveluja Varsinais-Suomen maakunnan 28 kunnan alueella Aluepelastuslautakunnan hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Aluepelastuslaitos tuottaa ensihoitopalveluja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin palvelutasopäätöksen mukaisesti.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät, kh

- Pelastustoimen palvelutasopäätös koskee vuosia 2013–2016. Suunnitelmakauden luvut on tehty sillä oletuksella, että nykyinen palvelutaso säilyy. Uusi palvelutasopäätös kaudelle 2017-2020 päätetään lautakunnassa suunnitelman mukaisesti vuonna 2016.
- Ensihoidon järjestämisvastuu siirtyi Sairaanhoitopiirille 2013 alusta. Suunnitelmakauden luvut 2016-2018 on tehty oletuksella, että toiminnan laajuus ensihoitopalveluiden osalta säilyy 2015 tasolla.
- Vuokratuissa paloasemakiinteistöissä on merkittävästi ns. korjausvelkaa. Peruskorjaushankkeiden esisuunnittelua toteutetaan ja vuokratustannusten nousuun vaikuttavat Kemiönsaaren ja Piikkiön asemien uudistaminen n. 100 000 eurolla sekä mahdollisesti Tarvasjoen paloaseman uudisrakentaminen n. 50 000 euroa. Suunnitelmakauden aikana käynnistyneen Kuninkojan paloaseman toteutus. Hankkeen vuokratustannukset eivät ole vielä tiedossa.
- Investointien osalta raskasta kalustoa ei pystytä hankkimaan palvelutasopäätöksessä edellytettyä tasoa. Keskeisenä syynä on investointien valtionavustusten poistuminen. Toisena tekijänä vaikuttaa hintojen yleinen nousu. Mikäli investointimäärärahoihin ei tulevaisuudessa pystytä saamaan lisämäärärahoja, edes palvelutasopäätökseen kirjattu poistokäytävöiden (25 vuotta) heikentäminen 30 vuoteen ei mahdollista halutun raskaan kaluston tyydyttävän kiertoaajan saavuttamista. Tästä seuraa korjauskustannusten nousu, työturvallisuuden ja työtyytyväisyyden heikentyminen.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet, kv

Toiminnan kehittämissuunnitelma:

- Palvelutasopäätöksessä on määritelty suunnitelmakauden kehittämissuunnitelma.

Strategiset painopistealueet:

- Osaava, motivoitunut ja toimintakykyinen henkilöstö
- Osaavat, motivoituneet ja toimintakykyiset sopimuspalokunnat
- Toimiva ja kattava paloasemaverkosto
- Tyytyväiset asiakkaat ja kuntaomistajat
- Toiminnan edellyttämät riittävät taloudelliset resurssit.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat, kv

1.000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuotot	43 133 €	43 418 €	44 000 €	44 000 €	44 600 €	45 300 €	45 800 €
Valmistus omaan käyttöön	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Toimintakulut	41 177 €	41 818 €	42 400 €	42 400 €	43 000 €	43 700 €	44 200 €
Toimintakate	1 956 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
Muutos-%	4 %	-18 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

2.2 Investoinnit, kv

1.000 €	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Investointikulut	2 265 €	2 098 €	2 106 €	2 106 €	2 734 €	2 038 €	2 200 €
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	301 €	389 €	397 €	397 €	963 €	267 €	450 €
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	8 €	109 €	109 €	109 €	171 €	171 €	150 €
NETTO	1 956 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
Muutos-%	4 %	- 18 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

2.3 Muutokset

Kaupunginjohtaja

1.000 €	2016	2017	2018	2019
Sisäiset vuokrat (Käyttötalous, menot)	57			
Sisäisen vuokrien muutoksen yhteismäärän vähennys, koska muutoin vaikutus olisi liian laaja-alainen; koskisi kaikkia jäsenkuntia	-57			
Yhteensä	0			

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö, kv

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Aluepelastus	550	555	552	552	552	552	552
Lisätietoja: -							

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö, kh

Toimilan käytössä olevat	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tilat (m ²)	10.920	10.920	10.920			
Alueet (ha)						
Lisätietoja: Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta on lähettänyt Turun kaupungin konsernihallinnon Strategisen tilojen ohjauksen vastuualueelle ehdotukset peruskorjaushankkeesta (keskuspaloasema) ja uudisrakennushankkeista (Satavan paloasema, öljyntorjuntavarikko, Jäkärän paloasema, Kaksikerran paloasema, Paattisten paloasema). Lisäksi paloasemaverkkosuunnitelmassa on esitetty, että Turun Kärsämäen paloaseman toiminnat siirretään Raision Kuninkojan alueelle. Toteutusvuosia ei ole vielä vahvistettu.						

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Strategiset tavoitteet, kv

Tavoite 1	<i>Varsinais-Suomen pelastuslaitos/ Palvelutasopäätös 2013-2016</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Toimintavalmiusaika (%)	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	80 %	80 %	80 %	80 %			
Tavoitteen kuvaus: -							

Tavoite 2	<i>Varsinais-Suomen pelastuslaitos/ Palvelutasopäätös 2013-2016</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Tarkastusmäärät (%)	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	90 %	90 %	90 %	90 %			
Tavoitteen kuvaus: -							

Tavoite 3	<i>Varsinais-Suomen pelastuslaitos/ Palvelutasopäätös 2013-2016</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Kustannusvertailu (€/as.)	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	71 €	72 €	73 €	73 €			
Tavoitteen kuvaus: -							

4.2 Strategiset tavoitteet, kh

-

4.3 Uudistamistoimenpiteet, kh

-

5 Henkilöstön työhyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Henkilöstön työhyvinvointi, kh

Henkilöstöohjelman painopistealue	Ohjelman alatavoite	TA 2016
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Toimintaedellytykset ovat laadukasta työtä tukevat: resurssien riittävyys sekä työympäristön soveltuvuus työhön ovat kunnossa.	Kunta10: Työpaineita paljon, työn hallintaa vähän (kyllä %), pienempi kuin 2015. Työpaikalla tehty riskien ja vaarojen analyysi, tehty vähintään 95 % työpaikoista.
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Kriittinen osaaminen on määritelty ja osaaminen on riittävällä tasolla.	Osaamiskartoitus laadittu SAP-järjestelmään, vakansseista 60 % tehty.
Turku on vetovoimainen työnantaja	Paremmen johtamisen kokonaisuus edistää Turun kaupungin työpaikkojen vetovoimaisuutta.	Kunta10: esimiestuki, kohtelun oikeudenmukaisuus, tulokset parantuneet edellisestä mitauksesta (2015).

6 Tunnusluvut

6.1 Tunnusluvut, kh

Tiedoksiannettavat tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2013	TP2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Pelastetut henkilöt	230	335					
Pelastettu omaisuus (1 000 €)	80 291	91598					
Ensihoitoyksiköiden käyttöaste-%	36,3	39,5					
Valtakunnallinen kustannusvertailu €/as.	75,8	76	77	78	79	80	81
V-S alupelastus kustannukset €/asukas	70,1	70,5	72	73	74	75	76

7 Muut kaupunkitason ohjausasiakirjat

7.1 Muut kaupunkitason ohjausasiakirjat, kh

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Johtosääntö	Määrittää toimivaltuudet.
Toimintasääntö	Määrittää organisaation.
Palvelutasopäätös	Aluepelastuslautakunta määrittää pelastustoimen palvelutason, resurssit ja kehittämisen valtuustokaudeksi.
Ensihoidon sopimus	Määrittää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisen palvelutuotannon.
Valvontasuunnitelma	Määrittää riskienhallinnan toiminnan resurssien kohdentamisen.

STRATEGINEN SOPIMUS 2016 – 2019

Kj-toimiala/Vesilaitos

1 Lähtökohdat

1.1 Lyhyt kuvaus toiminnasta (kh)

Strateginen sopimus on laadittu liikelaitosmuotoiselle toiminnalle.

Vesiliikelaitos tarjoaa laadukkaita vesihuoltopalveluja kaupunginvaltuuston vahvistamalla toiminta-alueella Vesihuoltopalvelut kattavat huleveden viemäroinnin. Vesiliikelaitos ostaa talousvettä ja jäteveden puhdistuspalvelua seudullisilta yhtiöiltä. Vesiliikelaitos vastaa asiakassuhteista sekä verkostojen ylläpidosta ja laajentamisesta uusille kaava-alueille hankkimallaan rahoituksella.

Laadun takeena on palveluiden jatkuva kehittäminen sekä infraomaisuuden ylläpitäminen.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (kh)

Vesiliikelaitoksen verkosto laajenee uudisalueille maankäyttöohjelman mukaisesti. Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on vanhoja asutusalueita, joille voi olla tarvetta laajentaa viemärointiä asutuksen tiivistymisen tai muuttuneen lainsäädännön vuoksi. Mikäli viemäriverkkoa on tarpeen laajentaa vanhoille asutusalueille on olemassa, tulisi rahoitusmalli ja toteutustapa ratkaista.

Maailmanpoliittinen tilanne voi vaikuttaa yritysten toimintaan ja sitä kautta vesilaitoksen myymään veden määrään. Rakentamissuhdanteet vaikuttavat erityisesti liittymismaksukertymään.

Vesihuoltolain muutoksessa hulevedet poistuivat vesihuoltolaista MRL:n puolelle. Vesihuoltolaitos vastaa toiminnasta toistaiseksi, mutta kaupungin tulisi tehdä uuden muuttuneen lainsäädännön mukainen päätös hulevesien viemärointialueesta ja vastuorganisaatiosta. Kaupungin tulee maksaa vesihuoltolaitokselle korvaus yleisten alueiden hulevesien viemäroinnistä, mikäli tehtävä on määrätty vesihuoltolaitokselle. Huleveden viemäroinnin kustannukset tulee kirjanpidollisesti erotella. Kustannusvas- taavuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi hulevesien viemäroinnin taksat tulee erottaa jätevesitaksasta. Hulevesien johtaminen jätevesiviemäriin on mahdollista vain poikkeustapauksissa ja tällöinkin tulee periä jätevesitaksan mukaisia maksuja. Hulevesien osalta lakimuutokset vaatinevat vaiheittaisen toteutuksen.

Laskelmat sisältävät talousveden käyttömaksuun 10 – 15 snt taksankorotuksia ja lisäksi on varauduttu suunnittelukauden lopussa pieneen jäteveden käyttömaksun tarkistamiseen. Talousveden taksankorotus on välttämätöntä, koska tekopohja- vesihankkeen pääomakustannukset ovat nostaneet kustannuksia. Lisäksi on oletettu, että maanomistajilta saadaan merkittävä osa vesihuoltoinfran rakentamiskustannuksista.

Investoinneissa on varauduttu Kition tuloja lisäävien investointien vesihuoltoinfran toteuttamiseen muun uudisrakennusinfran lisäksi. Korvausinvestointeja tehdään poistotason verran.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti Turun Vesiliikelaitoksen yhtiöittämistä selvitetään konsernijaoston linjauksen mukaisesti.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet, kv

- Maankäytön prosessia sekä uudisinvestointien rahoitusmallia kehitetään yhdessä toimialojen kanssa.
- Asiakaspalvelussa pyritään lisäämään asiakkaan itsepalvelumahdollisuuksia ja luomaan monikanavaisia palvelukokonaisuuksia.
- Infraomaisuuden hallinnalla pyritään entistä kohdennetumpaan ja ajantasaisempaan vesihuoltoverkostojen saneeraukseen.
- Vesiliikelaitoksen yhtiöittämistä selvitetään konsernijaoston linjauksen mukaisesti
- Taksarakennetta kehitetään muuttuneen lainsäädännön mukaiseksi.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat, kv

1.000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Korvaus peruspääomasta	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051
Liikelyljäämä/-alijäämä + poistot	10.796	11.267	11.666	11.666	11.684	11.877	12.028
Toimintatuotot *	41.731	41.856	42.410	42.410	42.421	42.788	42.908
Valmistus omaan käyttöön	652	620	650	650	650	650	650
Toimintakulut	31.587	31.209	31.395	31.395	31.387	31.561	31.530
Toimintakate	10.796	11.267	11.665	11.665	11.684	11.877	12.028
Muutos-%	-2,6 %	4,4 %	3,5 %	3,5 %	0,2 %	1,6 %	1,3 %

*) Valmistus omaan käyttöön ei sisälly toimintatuottoihin

2.2 Investoinnit, kv

1.000 €	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Investointikulut	9.664	12.900	12.803	12.803	13.000	14.000	13.500
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-9.664	-12.900	-12.803	-12.803	-13.000	-14.000	-13.500
Muutos-%	- 9,9 %	33,5 %	-0,8 %	-0,8 %	1,5 %	7,7 %	-3,6 %

2.3 Muutokset

1.000 €	2016	2017	2018	2019
Muutoksia ei esitetty (kj/kh/kv)				
Yhteensä				

2.4 Sidotut investoinnit, kh

-

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö, kv

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vesilaitos	92	76	74	74	74	73	73

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö (kh)

Toimilan käytössä olevat	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tilat (m ²)	37 174	37 174	37 174			
Alueet (ha)	195,3	195,3	195,3			

Lisätietoja: Vesiliikelaitoksen tilat ovat laitoksen taseessa. Tiloissa on mukana monikerroksisia vesihuoltorakenteita ja rakennuksia, joten kerrosala ei anna oikeaa kuvaa hyödynnettävissä olevista tiloista Mahdollisen yhtiöittämisen yhteydessä arvioitava uudelleen

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Strategiset tavoitteet, kv

Toimialojen yhteiset asunto- tuotannon tavoitteet	Strateginen linjaus: 3.3.5		Muut toteutettavat linjaukset: -				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liittymävalmius TVT, TYS, Vaso luovutettaville tonteille	-	-	-	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Tavoitteen kuvaus: -							

4.2 Strategiset tavoitteet, kh

Kehittämishanke, projekti tai toimenpide Hulevesien hallin- ta	Strateginen linjaus 3.3.6		Muut toteutettavat linjaukset: -				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Sekaviemärin pituus	51,8	vähenee	vähenee	vähenee	vähenee	vähenee	vähenee
Tavoitteen kuvaus: Erillisviemäröintiä lisäämällä vähennetään laimeiden ja puhdistamon toimintaa haittaavien vesien johtamista Kakolanmäen puhdistamolle. Samalla pumppaukseen tarvittavat energiankulutus vähenee. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää riittäviä investointivaltuuksia Vesiliikelaitokselle ja Kiinteistötoimelle.							

4.3 Uudistamistoimenpiteet, kh

-

4.4 Strategiset maankäytön hankkeet (kh)

Toimialojen yhteiset asunto- tuotannon tavoitteet	Strateginen linjaus: 3.3.5		Muut toteutettavat linjaukset: -				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liittymävalmius TVT, TYS, Vaso luovutettaville tonteille	-	-	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Tavoitteen kuvaus: -							

4.4 Strategiset maankäytön hankkeet, kh TOIMIALOJEN YHTEINEN

Käynnissä olevat strategisen maankäytön hankkeet:

Hankekokonaisuus 1

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle

Fortuna -kortteli	Strateginen linjaus: 3.3.2		Muut linjaukset: 3.1.5, 3.3.8		Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään. Kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava on valmis		-		-		-		
KITO	Korttelin sisäosien piharakenteiden suunnittelu	-0,05	Korttelin sisäosien piharakenteiden toteutus	-0,1	Korttelin sisäosien piharakenteiden toteutus	-0,6			
Vesiliikelaitos									

Kauppatori	Strateginen linjaus: 3.3.2		Muut linjaukset: 3.3.7		Keskustan asemaa ja elinvoimaisuutta vahvistetaan kehittämällä keskustaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena. Kaupan kehittymistä tuetaan keskustan elinvoimaa tukevalla tavalla. Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla sekä parannetaan kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. Tavoitteena on mm. parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä ja järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori. Pysäköinti on tarkoitus toteuttaa maan alle. Kauppiaskadun muuttaminen kävelypainotteiseksi alueeksi ja Yliopistonkadun muuttaminen kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Katu-, liikenne ja miljöösuunnitelmat valmiita		-						
KITO	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-3,0	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-6,25	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-10,0	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-8,73	
Vesiliikelaitos	Mahdollisista verkoston siirroista vastaa hankkeen toteuttaja								

Fabriikin alue (VR konepaja)	Strateginen linjaus: 3.3.2		Muut linjaukset: 3.1.5, 3.3.1, 3.3.4		Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue. Entisestä VR:n konepajarakennuksesta on kehkeytnyt merkittävä myös matkailua palveleva tapahtumapaikka (3.1.5) ja yli 400 media-alan työpaikan keskittymä. Luovan talouden ja kulttuurin keskus Logomossa yhdistyy uuden ja vanhan rakennuskannan harmoninen yhteensovittaminen (3.3.8). Logomon viereen toteutetaan uusi kerrostaloalue, Fabrikki, joka tarjoaa vetovoimaista keskustasumista noin 1300 asukkaalle (3.3.4). Yrjänänaukion arvokas puutaloympäristö rauhoittuu kun läpiajoliikenne vähenee Köydenpunojankaaren toteuttamisen myötä. Ratapihan yli rakennettavat sillat parantavat toteutuessaan merkittävästi kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja keskusta-alueen palveluiden saavutettavuutta (3.3.7).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Köydenpunojankaaren itäosan ja Vaunukadun infran toteutus valmis	-1,85	Infran toteutus	-1,0	Köydenpunojankaaren toteutus alkaa	-3,0	Infran toteutus	-1,7	

Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,57			Infran toteutus	-1,0			
------------------------	-----------------	-------	--	--	-----------------	------	--	--	--

Logomon silta ja parkki	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5, 3.3.1, 3.3.7			Ratapihan ylittävä kävelysilta parantaa Logomon luovan talouden keskuksen ja uuden Fabriikki-asuinalueen kytkeä kaupunkin keskustaan ja mahdollistaa sujuvat yhteydet mm. keskustan hotelli- ja ravintolapalveluihin. Silta mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille, joka edistää matkojen yhdistämisketjuja. Ratapihankadun varren pysäköintitalon toteuttaminen palvelee sekä Logomoa että päärautatieaseman liityntäpysäköintiä. Pysäköintilaitos palvelee tulevaisuudessa myös Matkakeskusta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava valmis, liittyvä katu-, liikenne- ja miljöösuunnittelu								
KITO	Sillan rakentaminen alkaa	-2,2	Sillan rakentaminen	-1,82	Silta valmis		Pysäköintitalon suunnittelu		
Vesiliikelaitos									

Linnanfältti	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4	<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.3, 3.3.5, 3.3.10			Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5), hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7, 3.3.8).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Infran toteutus Tonttien luovutus	-0,5 2,5	Infran toteutus Tonttien luovutus (arvio pääomatuloista)	-0,25 2,5	Infran toteutus Tonttien luovutus (arvio pääomatuloista)	-0,9 0,5	Infran toteutus Tonttien luovutus (arvio pääomatuloista)	-0,5 2,5	
Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,06							

Turku Energian tontti	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4	<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.3, 3.3.5, 3.3.8			Turku Energian kortteli on jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harpuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina (3.3.1). Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia. Aluetta kehitetään yhdessä Turku Energian ja TVT Asunnot Oy:n kanssa tavoitteena korttelin elinvoimaisuuden vahvistaminen ja kohtuuhintainen keskusta-asuminen merellisessä ympäristössä (3.3.9)				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaluonnos suunnittelukilpailun pohjalta		Asemakaava KV						
KITO					Johtojen ja laitteiden siirrot				
Vesiliikelaitos									

Ruusukortteli (TVT)	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.4, 3.3.5, 3.3.10		Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunki-keskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Ruusukorttelin asemakaavassa selvitetään erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia tavoitteena lisätä kohtuuhintaista keskusta-asumista monipuolisten palveluiden äärellä (3.3.4, 3.3.5). Sujuvan arjen ja yhteisöllisyyden edistämiseksi alueelle tavoitellaan myös palveluja eri-ikäisille (3.3.10).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO									
Vesiliikelaitos									

Kakola	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5, 3.3.4, 3.3.8		Vetovoimainen jokirantaan tukeutuva keskustan täydennysrakentamisalue noin 1200 asukkaalle (3.3.4, 3.3.9). Uudisrakentamisen ohella alueella edistetään vanhan rakennuskannan uudiskäyttöä sekä uuden ja vanhan innovatiivista yhteensovittamista (3.3.8). Entinen vankila-alue kytkee sen ympärillä olevat kaupunginosat toisiinsa, puistoinen mäki-alue lisää ympäröivien kaupunginosien viihtyisyyttä ja on läntisen keskustan oma keidas. Toteutuessaan funikulaari yhdessä förin kanssa parantaa alueen saavutettavuutta ja palvellee myös matkailua (3.1.5).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Infran toteutus	-0,05	Infran toteutus	-0,25	Infran toteutus	-1,6			
Vesiliikelaitos	Infra valmis								

Telakkaranta	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.9		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.4, 3.3.7, 3.3.8		Rakenteilla oleva vetovoimainen merellinen keskustan täydennysrakentamisalue noin 900 asukkaalle (3.3.4, 3.3.9). Uudisrakentamisen ohella alueella edistetään vanhan rakennuskannan uudiskäyttöä sekä uuden ja vanhan innovatiivista yhteensovittamista (3.3.8). Entinen telakka-alue kytkee sen ympärillä olevat kaupunginosat toisiinsa; jokirantaan toteutettava arki- ja työmatkaliikennettävä palveluva jalankulku- ja pyöräilyreitit edistää terveydelle tärkeää hyötyliikuntaa (3.3.7).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Infran toteutus	-0,3	Infran toteutus	-0,05	Infran toteutus	-0,05	Infran toteutus	-0,05	
Vesiliikelaitos	Infra valmis								

Uusi siirtolapuutarha	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4		<i>Muut linjaukset:</i>		Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaan siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Uusi siirtolapuutarha, suunnitelma ja päätös (KITO:U1)								
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 2

Kampus tiedepuisto

TYKS U2	Strateginen linjaus: 3.3.4		Muut linjaukset: 3.3.1, 3.3.3, 3.3.7		Alueen kehittämisessä tavoitellaan saumattomasti yhdessä toimivaa sairaanhoidon, ope- tuksen ja tutkimuksen kokonaisuutta, jossa seinät eivät ole tehokkaan toiminnan esteenä. Asemakaavanmuutoksella turvataan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin, TYKS:n ja Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan ajankohtainen merkittävä kehitysvaihe sekä sairaal- an pitkän tähtäyksen asema ottaen huomioon sairaala-alueen kulttuurihistoriallinen arvo. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamylynmäellä ja Saviteh- taankadun varrella yhdistetään rautatien ja Helsinginkadun valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat. Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, syner- giarakennus, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle. Kupittaan vanhan aseman tontilla suojellaan rakennuksia ja osoitetaan lisää uudisrakentamista näkyvällä paikalla. Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennus- kannan antamia lähtökohtia (2.3.7, 3.3.8). Helsingin valtatie muutetaan kaduksi Suntuontiel- tä Kalevanramppiin. Joukkoliikenteen runkolinjojen kehittäminen ja liikenteen toimivuuden turvaaminen edistää seudullisesti merkittävän sairaalan ja opinahjon saavutettavuutta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava on valmis								
KITO	Infran suunnittelu	-0,01	Infran suunnittelu	-0,08	Infran suunnittelu	-0,05			
Vesiliikelaitos									

Palloiluhalli	Strateginen linjaus: 3.3.4		Muut linjaukset: 3.1.5		Palloiluhallin ja pysäköintitilojen toteuttamiseksi on valmisteltu asemakaava, joka mahdollis- taa hallin toteuttamisen osoitteessa Lemminkäisenkatu 32 a olevalla tontille. Tavoitteena on, että vuokrahankeena toteutettava palloiluhalli on valmis vuonna 2017. Palloiluhalli toteuttaminen tukee myös Turun kehittämistä matkailu- ja tapahtumakaupunkina (3.1.5).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava on valmis								
KITO									
Vesiliikelaitos									

Helsinginkatu III/ Itäharjun liittymä	Strateginen linjaus: 3.3.1		Muut linjaukset: 3.1.3		Itäharjun maankäytön kehittämisen tukemiseksi Helsingin maantie suunnitellaan muutetta- vaksi kaduksi välillä Kalevanramppi-Jaaninsilta. Hanke toteuttaa myös Valtatie 1:n TEN – tieverkon E18 statuksen poistamista Ohikulkutien ja Turun keskustan väliltä. Tien muutta- minen kaduksi mahdollistaa kaupungin sisääntuloväylän muuttamisen kaupunkimaisem- maksi bulevardiksi ja tasoliittymän toteuttamisen, joka parantaa Itäharjun alueen saavutet- tavuutta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO			Infran suun- nittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,05			
Vesiliikelaitos									

Pääskytuorelinne	Strateginen linjaus: 3.3.5		Muut linjaukset: 3.3.1, 3.3.4		Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittymisen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaaninpuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelun alueen maapohja on kokonaan kaupungin omistuksessa				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus Infran suunnittelu	0,15	Asemakaava KV Infran suunnittelu						
KITO	Infran suunnittelu	-0,15	Jaaninojan ylittävän sillan toteutus	-2,4	Infran toteutus	-1,8	Infran toteutus Tonttien luovutus	-3,0 1,7	
Vesiliikelaitos			Infran suunnittelu	-0,04			Infran toteutus	-0,76	

Hankekokonaisuus 3

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta

Kirstinpuisto	Strateginen linjaus: 3.3.1		Muut linjaukset 3.3.3; 3.3.4; 3.3.7		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen kumppanin kanssa Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta (3.3.1, 3.3.3). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.4, 3.3.5, 3.3.7).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV Infran suunnittelu				
KITO			Maankäyttö-sopimus Infran suunnittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,1			
Vesiliikelaitos					Infran suunnittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,1	

Herttuankulma	Strateginen linjaus: 3.3.1		Muut linjaukset 3.3.3; 3.3.4; 3.3.9		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen yhdessä kumppanin kanssa Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta (3.1.1, 3.3.3). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista (3.3.4, 3.3.5) kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.7). Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta (3.3.9). Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus entisen tupakkatehtaan rakennuksen yhteyteen (3.3.8) ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Alueen pinta-ala on noin 8 ha ja se on suurelta osin kaupungin omistuksessa.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV Infran esisuunnittelu	0,015	Infran suunnittelu	0,05					
KITO	Infran suunnittelu Maankäyttö-sopimus	-0,015	Infran suunnittelu ja esirakentamisen Johtojen siirrot	-1,05	Infran toteutus	-1,5	Infran toteutus	-3,0	
Vesiliikelaitos			Infran suunnittelu	-0,03	Infran toteutus	-0,5	Infran toteutus	-1,0	

Vaasanpuisto	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.7, 3.3.9</i>		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta kaupungin omistuksessa olevalle entiselle jätevedenpuhdistamon alueelle (3.1.1). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista (3.3.4, 3.3.5) kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.7). Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta (3.3.9).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV		Infran suunnittelu		
KITO					Infran suunnittelu	0,025			
Vesiliikelaitos							Infran suunnittelu	-0,03	

Harppuunakortteli	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.7, 3.3.9</i>		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta kaupungin omistuksessa olevalle entiselle jätevedenpuhdistamon alueelle (3.1.1). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista (3.3.4) kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.7) historiallisesti arvokkaassa Turun linnan ympäristössä (2.3.7). Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta (3.3.9).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO			Infran toteutus	-0,2	Infran toteutus	-0,3	Infran toteutus	-0,1	
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 4

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa

Skanssin Vallikatu	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.6, 3.3.7</i>		Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on toteuttaa vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue (3.3.4, 3.3.5). Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Skanssin Vallikadun kaava-alueelle toteutetaan asuntoja noin 600 asukkaalle. Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Hulevesiratkaisun ja Skanssinkadun toteutus	-0,49							
Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,2							

Itäskanssi	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.6, 3.3.7</i>		Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue (3.3.4, 3.3.5) tarvittavine palveluineen, erityisesti päiväkotia ja koulu.. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Itä-Skanssin kaava-alueelle tavoitellaan noin 2200 asukkaan väestöpohjaa. Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa alueen kaavoitusta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Tontinluovutuskilpailu (pohjoisosa) Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV Infran suunnittelu						
KITO	Tontinluovutuskilpailu (pohjoisosa) Infran suunnittelu	-0,1	Maankäyttösopimus Infran suunnittelu	-0,1	Infran toteutus	-2,0	Tonttien luovutus Infran toteutus	-2,0	
Vesiliikelaitos	Infran suunnittelu	-0,05			Infran toteutus	-1,0			

Hankekokonaisuus 5

LogiCity – pohjaa kasvulle

Maa-ainespuisto	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7</i>		Logistiikan ja tuotannollisten toimialojen LogiCity on yksi kaupungin maankäytön painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle luomalla uusia teollisuus- ja logistiikan työpaikka-alueita lentokentän yhteyteen. Maa-ainespuiston asemakaava-alueella tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Tavoitteena on myös mahdollistaa Toijalan radan hyödyntämistä osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Kaavan valmistelun yhteydessä selvitetään mikäli Toijalan radan yhteyteen voidaan sijoittaa vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvä järjestelyratapiha. Ajanmukaistamalla alueella olevien teollisuuskorttelien asemakaavat luodaan edellytykset kysyntää vastaavalle kaupungin omistuksessa olevalle elinkeinontittarjonalle.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Infran toteutus: Kettinkinkatu ja Vajjerikadun eteläosa valmiit	-0,5	Infran toteutus	-0,8	Infran toteutus	-0,9			
Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,5							

Mustasuo	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7</i>		Logistiikan ja tuotannollisten toimialojen LogiCity on yksi kaupungin maankäytön painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle luomalla uusia teollisuus- ja logistiikan työpaikka-alueita lentokentän yhteyteen. Mustasuon asemakaava-alueella tavoitteena on myös mahdollistaa Toijalan radan hyödyntämistä osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Kaavan valmistelun yhteydessä selvitetään mikäli Toijalan radan yhteyteen voidaan sijoittaa vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvä järjestelyratapiha. Mustasuon kaava-alueen toteuttaminen lisää kaupungin omistuksessa olevaa elinkeinontittarjontaa.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 20189		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV Infran suunnittelu osalle aluetta	+0,05					Infran suunnittelu jatkuu		
KITO	Maankäyttösopimus alkaa osalle aluetta Infran suunnittelu	-0,05	Infran toteutus alkaa osalle aluetta	-0,4	Infran toteutus	-1,374	Infran suunnittelu ja toteutus	-0,9	
Vesiliikelaitos			Infran toteutus	-0,2	Infran toteutus	-0,3			

Hankekokonaisuus 6

Halistenväylä

Koroistenkaari	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.7	<i>Muut linjaukset</i> 3.1.3, 3.3.4		Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman suurelta osin kaupungin omistuksessa oleva alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkoston Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 20189		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV Infran esisuunnittelu	0,05	Infran suunnittelu	0,1					
KITO	Maankäyttö-sopimus Infran suunnittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,1	Infran toteutus alkaa	-2,0	Infran toteutus	-2,0	
Vesiliikelaitos			Infran suunnittelu	-0,03	Infran toteutus	-0,7	Infran toteutus	-0,4	

Koroinen	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.7	<i>Muut tot.linjaukset</i> 3.3.4, 3.3.5		Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katu-yhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämmäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisten paikallisjunapysäkkien. Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuville alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle. Alue on kaupungin omistuksessa.					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 20189		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus Infran esisuunnittelu		Asemakaava KV		Infran suunnittelu				
KITO	Infran suunnittelu	-0,05			Infran suunnittelu	-0,1			
Vesiliikelaitos					Infran suunnittelu	-0,05			

Käynnistyvät strategisen maankäytön hankkeet:

Hankekokonaisuus 1

Keskustan kehittäminen

Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.3, 3.3.4		Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Entistä vedenjakelun korttelia kehitetään yhdessä kumppanin kanssa (3.3.3). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia (3.3.4) keskustatoiminnolle kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä (2.3.7). Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Kumppanin valinta, kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta, kehittämissuunnitelma								

Vesiliikelaitos									
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Herrainkulma/ Marina-Linnank24	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.4, 3.3.5		Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunki-keskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaik- kaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Toteuttaa strategista tavoitetta painotta- malla kasvua keskustaan.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava KV					
	KITO			Maankäyttö- sopimus					
Vesiliikelaitos									

Hämeenkatu/ Vähä-Hämeenkatu; Aura-Tavast, työ- terveystalo ym	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.4		Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunki-keskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaik- kaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Toteuttaa strategista tavoitetta painotta- malla kasvua keskustaan.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV			
	KITO					Maankäyttö- sopimus			
Vesiliikelaitos									

Matkakeskus	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.1.3		<i>Muut linjaukset</i> 3.3.7		Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikenne- muodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	KONHA	Kehittämis- suunnitelma ja hankkeen käynnistäminen (Kh)							
	YTO	Kehittämis- suunnitelman valmisteluun osallistuminen		Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV	
KITO	Kehittämis- suunnitelma								
Vesiliikelaitos									

Österblad	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.4	Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunki-keskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaik- kaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Toteuttaa strategista tavoitetta painotta- malla kasvua keskustaan.						
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava KV						
KITO			Maankäyttö- sopimus						
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 2

Kampus tiedepuisto

AMK Kampus ja Itähajun silta	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.1	<i>Muut linjaukset</i> 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7	Kampus tiedepuisto on aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.						
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Kumppanin valinta ja sopimus		Asemakaava- luonnos		Asemakaa- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta ja sopimus				Kampus I- vaihe valmis		Maankäyttö- sopimus Kampus II- vaihe valmis		
Vesiliikelaitos									

Itäharjun aloitus-kortteli	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.1	<i>Muut linjaukset</i> 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7	Kampus tiedepuisto on aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.						
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
KONHA	Kehittämis- suunnitelma ja käynnistä- mispäätös KH								
YTO	Kehittämis- suunnitelma, kumppanuus- sopimus		Asemakaava- luonnos		Asemakaa- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO							Maankäyttö- sopimus		
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 3

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa

Skanssinkatu etelä	Strateginen linjaus 3.3.1		Muut linjaukset 3.3.3, 3.3.4, 3.3.6		Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue (3.3.4, 3.3.5). Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV		Infran suunnittelu				
KITO			Maankäyttösopimus						
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 4

Blue Industry Park

	Linjauksen tunnus 3.3.1		Muut tot.linjaukset		Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuteen keskittyvää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää. Alueen kehittämistä koordinoidaan kehittämissuunnitelman pohjalta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
KONHA	Kehittämssuunnitelma								
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO									
Vesiliikelaitos									

5 Tunnusluvut

5.1 Tunnusluvut, kh

Tiedoksiannettavat tunnusluvut

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikeliijäämä	4,0	3,5	4,6	4,7	4,5	4,7	4,8
Liikevaihto /htv 1.000 €	450	458	478	573	573	586	588
Omaisuu den arvon säilyttäminen							
Vesijohtoverkoston uusiutumisaika (vuosia)	180	168	100-150	100-150	100-150	100-150	100-150
Viemäriverkoston uusiutumisaika (vuosia)	91	116	<100	<100	<100	<100	<100
Veden vertailuhinta Turku / suuret laitokset (VVY:n tilasto)	5,56 /5,09	5,56/5,09 lähestynyt	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa
Vesihuollon käyttömaksujen seudullinen sijoittuminen	halvin	halvin	halvin	halvin	halvin	halvin	halvin

6 Muut kaupunkitason ohjausasiakirjat

6.1 Muut kaupunkitason ohjausasiakirjat, kh

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	Vesihuoltoverkostojen laajentamistavoitteet ja vesihuollon laadullinen parantaminen